

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI
Próbna Matura z OPERONEM

Chemia
Poziom rozszerzony

Listopad 2012

W niniejszym schemacie oceniania zadań otwartych są prezentowane przykładowe poprawne odpowiedzi. W tego typu zadaniach należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest zgodny z podanym schematem, oraz inne poprawne odpowiedzi w nim nieprzewidziane.

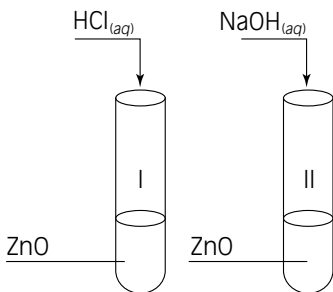
Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
1.	3 pkt – napisanie poprawnego równania reakcji, podanie konfiguracji elektronowej kationu i liczby niesparowanych elektronów 2 pkt – napisanie poprawnego równania reakcji i konfiguracji elektronowej kationu, ale błędne podanie liczby niesparowanych elektronów lub jej niepodanie – podanie poprawnej konfiguracji elektronowej kationu i liczby elektronów niesparowanych, ale błędny zapis lub brak zapisu równania reakcji 1 pkt – poprawne napisanie jedynie równania reakcji – poprawne napisanie jedynie konfiguracji elektronowej kationu – poprawne podanie jedynie liczby elektronów niesparowanych 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Odpowiedź: a) $\text{Fe} + 2 \text{H}^+ \longrightarrow \text{Fe}^{2+} + \text{H}_2\uparrow$ b) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^6$ c) 4	0–3
2.	3 pkt – wybranie odpowiednich tlenków oraz poprawne napisanie dwóch równań przebiegających reakcji 2 pkt – wybranie odpowiednich tlenków, ale poprawne napisanie tylko jednego równania reakcji lub napisanie dwóch równań reakcji, ale popełnienie błędów przy doborze współczynników stechiometrycznych 1 pkt – wybranie odpowiednich tlenków, ale niepoprawne napisanie równań zachodzących reakcji chemicznych lub ich nienapisanie 0 pkt – błędne odpowiedzi lub brak odpowiedzi Odpowiedź: $\text{Li}_2\text{O}, \text{P}_4\text{O}_{10}$ $\text{Li}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow 2 \text{LiOH}$ $\text{P}_4\text{O}_{10} + 6 \text{H}_2\text{O} \longrightarrow 4 \text{H}_3\text{PO}_4$	0–3

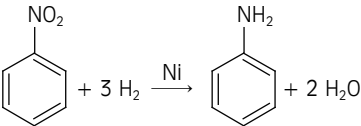
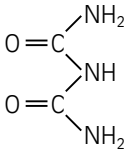
Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
3.	2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania i podanie poprawnego wyniku z odpowiednią jednostką 1 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie niepoprawnego wyniku z odpowiednią jednostką lub zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, podanie poprawnego wyniku, ale z błędną jednostką lub bez jednostki 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Przykładowe obliczenia: $C_{\text{mol}} = \frac{C_p \cdot d}{100\% \cdot M}$ $C_m = \frac{12\% \cdot 1050 \frac{\text{g}}{\text{dm}^3}}{100\% \cdot 36,59 \frac{\text{g}}{\text{mol}}} = 3,45 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$ Odpowiedź: Stężenie molowe wynosi 3,45 mol/dm³.	0–2
4.	2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania i podanie poprawnego wyniku z odpowiednią jednostką 1 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie niepoprawnego wyniku z odpowiednią jednostką lub zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, podanie poprawnego wyniku, ale z błędną jednostką lub bez jednostki 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Obliczenia: $2\text{H}^+ + 2\text{e} \longrightarrow \text{H}_2$ $2 \cdot 96500 \text{ C} \longrightarrow 22,4 \text{ dm}^3$ $48250 \text{ C} \longrightarrow x \text{ dm}^3$ $x = 5,6 \text{ dm}^3$ Odpowiedź: W warunkach normalnych wodorów wydzielony przy katodzie zajmuje objętość 5,6 dm³.	0–2
5.	2 pkt – podanie dwóch poprawnych wzorów półstrukturalnych i ich poprawnych nazw systematycznych 1 pkt – podanie dwóch poprawnych wzorów półstrukturalnych, ale tylko jednej poprawnej nazwy systematycznej – podanie poprawnego wzoru i nazwy systematycznej dla jednego związku 0 pkt – błędne odpowiedzi lub brak odpowiedzi Odpowiedzi: CH₃—CH₂—CH₂—OH propan-1-ol lub CH₃—CH(OH)—CH₃ H₃C—CH—CH₃ propan-2-ol OH	0–2

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
6.	a) 2 pkt – poprawne napisanie równania reakcji, poprawne dobranie współczynników oraz poprawne napisanie bilansu elektronowego 1 pkt – poprawne napisanie równania reakcji i poprawne dobranie współczynników, ale błędny zapis bilansu elektronowego – poprawne napisanie równania reakcji oraz poprawne napisanie bilansu elektronowego, ale błędne dobranie współczynników – błędne napisane równania reakcji i błędne dobranie współczynników, ale poprawny zapis bilansu elektronowego 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Przykładowa odpowiedź: Bilans jonowo-elektronowy: $\text{CH}_3\text{—CH}_2\text{—CH}_2\text{—OH} + \text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + \text{H}^+ \longrightarrow \text{CH}_3\text{—CH}_2\text{—CHO} + \text{Cr}^{3+} + \text{H}_2\text{O}$ $\text{CH}_3\text{—CH}_2\text{—CH}_2\text{—OH} \longrightarrow \text{CH}_3\text{—CH}_2\text{—CHO} + 2\text{H}^+ + 2\text{e}^- \quad \cdot 3$ $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + 14\text{H}^+ + 6\text{e}^- \longrightarrow 2\text{Cr}^{3+} + 7\text{H}_2\text{O}$ $3\text{CH}_3\text{—CH}_2\text{—CH}_2\text{—OH} \longrightarrow 3\text{CH}_3\text{—CH}_2\text{—CHO} + 6\text{H}^+ + 6\text{e}^-$ $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + 14\text{H}^+ + 6\text{e}^- \longrightarrow 2\text{Cr}^{3+} + 7\text{H}_2\text{O}$ $3\text{CH}_3\text{—CH}_2\text{—CH}_2\text{—OH} + \text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + 8\text{H}^+ \longrightarrow 3\text{CH}_3\text{—CH}_2\text{—CHO} + 2\text{Cr}^{3+} + 7\text{H}_2\text{O}$ b) 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi lub jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi lub podanie jednej niepoprawnej odpowiedzi, lub brak odpowiedzi Odpowiedzi: 1. Pomarańczowy roztwór zmienił barwę na kolor zielony. 2. Nastąpiła zmiana zapachu roztworu.	0–3
7.	3 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, podanie poprawnego wyniku i poprawnej odpowiedzi wynikającej z interpretacji wyniku 2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania i podanie poprawnego wyniku, ale podanie niepoprawnej odpowiedzi wynikającej z błędnej interpretacji wyniku – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, popełnienie błędów rachunkowych, ale podanie odpowiedzi wynikającej z poprawnej interpretacji wyniku 1 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie niepoprawnego wyniku oraz błędnej odpowiedzi wynikającej z niepoprawnej interpretacji wyniku 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Przykładowe obliczenia: $V_c = 1\text{ dm}^3 + 1\text{ dm}^3$ $n_{\text{Ba}(\text{NO}_3)_2} = 1\text{ dm}^3 \cdot 0,10\text{ mol/dm}^3 = 0,10\text{ mola}$ $n_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = 1\text{ dm}^3 \cdot 0,20\text{ mol/dm}^3 = 0,20\text{ mola}$ $[\text{Ba}^{2+}] = \frac{0,10}{2} = 0,05\frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$ $[\text{SO}_4^{2-}] = \frac{0,20}{2} = 0,10\frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$ $[\text{Ba}^{2+}][\text{SO}_4^{2-}] = 5 \cdot 10^{-3}$ $K_{\text{so}} = [\text{Ba}^{2+}][\text{SO}_4^{2-}] = 1,1 \cdot 10^{-10}$ $5 \cdot 10^{-3} > 1,1 \cdot 10^{-10}$ Odpowiedź: Osad się wytrąci.	0–3

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
8.	3 pkt – podanie poprawnego schematu ogniwa, poprawne napisanie dwóch równań zachodzących reakcji oraz podanie poprawnego wyniku SEM z odpowiednią jednostką 2 pkt – podanie poprawnego schematu ogniwa, poprawne napisanie dwóch równań zachodzących reakcji, ale podanie błędnego wyniku SEM z odpowiednią jednostką lub podanie poprawnego wyniku SEM z nieodpowiednią jednostką – podanie poprawnego schematu ogniwa, popełnienie błędów w zapisach reakcji, ale podanie poprawnego wyniku SEM z odpowiednią jednostką 1 pkt – podanie poprawnego schematu ogniwa, popełnienie błędów w zapisach równań zachodzących reakcji i podanie błędnego wyniku SEM z odpowiednią jednostką lub poprawnego wyniku SEM z nieodpowiednią jednostką 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Przykładowa odpowiedź: $(-) \text{Zn} \text{Zn}^{2+} \text{Sn}^{2+} \text{Sn} (+) \quad \text{SEM} = 0,62 \text{ V}$ $(-) \text{Zn} \longrightarrow \text{Zn}^{2+} + 2 \text{e}^-$ $(+) \text{Sn}^{2+} + 2 \text{e}^- \longrightarrow \text{Sn}$	0–3
9.	a) 1 pkt – wybranie odpowiedniej probówki 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Odpowiedź: Probówka II b) 2 pkt – poprawny opis przewidywanych obserwacji zmian w trzech probówkach 1 pkt – poprawny opis przewidywanych obserwacji zmian w dwóch lub jednej probówce 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Przykładowa odpowiedź: Probówka I: nie zaobserwowano zmian. Probówka II: zawiesina się rozpuściła i pojawił się klarowny szafirowogranatowy roztwór. Probówka III: nie zaobserwowano zmian.	0–3
10.	2 pkt – poprawny zapis odczynu trzech soli 1 pkt – poprawny zapis odczynu dwóch soli 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Odpowiedź: SrCl_2 – odczyn obojętny FeSO_4 – odczyn kwasowy Na_2S – odczyn zasadowy	0–2
11.	a) 1 pkt – poprawne zapisanie równania reakcji 0 pkt – błędny zapis lub brak zapisu Odpowiedź: $\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{NH}_4^+ + \text{OH}^-$ b) 1 pkt – poprawne zapisanie stężeniowej stałej równowagi 0 pkt – błędny zapis lub brak zapisu Odpowiedź: $K_c = \frac{[\text{NH}_4^+][\text{OH}^-]}{[\text{NH}_3]}$	0–2

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
12.	2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania oraz podanie poprawnego wyniku 1 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie błędnego wyniku 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Obliczenia: $2 \text{SO}_2 + \text{O}_2 \longrightarrow 2 \text{SO}_3$ $v = k \cdot [\text{SO}_2]^2 \cdot [\text{O}_2] \quad [\text{SO}_2] = a, [\text{O}_2] = b$ $v_1 = k \cdot a^2 \cdot b$ $v_2 = k \cdot 3a^2 \cdot 3b = 27 \cdot k \cdot a^2 \cdot b$ $\frac{v_2}{v_1} = \frac{27}{1} \Rightarrow v_2 = 27v_1$ Odpowiedź: Szybkość reakcji wzrosła 27 razy.	0–2
13.	2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania i podanie poprawnego wyniku z odpowiednią jednostką 1 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie błędnego wyniku z odpowiednią jednostką lub zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, podanie poprawnego wyniku, ale z błędną jednostką lub bez jednostki 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Przykładowe obliczenia: $\text{Cu}^{2+} + \text{Fe} \longrightarrow \text{Cu} + \text{Fe}^{2+}$ $n_{\text{Cu}} = n_{\text{Fe}}$ $m_{\text{Cu}} = n_{\text{Cu}} \cdot M_{\text{Cu}}$ $m_{\text{Fe}} = n_{\text{Fe}} \cdot M_{\text{Fe}}$ $n \cdot 63,5 \text{ g/mol} - n \cdot 56 \text{ g/mol} = 3 \text{ g}$ $n \cdot (7,5 \text{ g/mol}) = 3 \text{ g} \Rightarrow n = \frac{3 \text{ g}}{7,5 \frac{\text{g}}{\text{mol}}} = 0,4 \text{ mola}$ $m_{\text{Cu}} = 0,4 \text{ mola} \cdot 63,5 \text{ g/mol} = 25,4 \text{ g}$ Odpowiedź: Na blaszce wydzielilo się 25,4 g miedzi.	0–2
14.	1 pkt – poprawne zapisanie równania reakcji 0 pkt – niepoprawne napisanie równania reakcji lub brak zapisu Odpowiedź: $\text{ZnCO}_3 \xrightarrow{\text{r}} \text{ZnO} + \text{CO}_2 \uparrow$	0–1

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
15.	a) 1 pkt – podanie poprawnego schematu 0 pkt – podanie błędnego schematu lub brak schematu Przykładowa odpowiedź: b) 2 pkt – poprawne napisanie dwóch równań reakcji 1 pkt – poprawne napisanie tylko jednego równania reakcji lub poprawne napisanie obu równań reakcji, ale popełnienie błędów podczas doboru współczynników stechiometrycznych 0 pkt – niepoprawne zapisanie równań reakcji lub brak zapisu Przykładowe odpowiedzi: $\text{ZnO} + 2 \text{HCl} \longrightarrow \text{ZnCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{ZnO} + 2 \text{NaOH} + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow \text{Na}_2[\text{Zn}(\text{OH})_4]$ lub $\text{ZnO} + 2 \text{HCl} \longrightarrow \text{ZnCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{ZnO} + 2\text{NaOH} \longrightarrow \text{Na}_2\text{ZnO}_2 + \text{H}_2\text{O}$	0–3
16.	2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania i podanie poprawnego wyniku z odpowiednią jednostką 1 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie błędnego wyniku z odpowiednią jednostką – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, podanie poprawnego wyniku, ale z błędną jednostką lub bez jednostki 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Obliczenia: $n = \frac{pV}{RT}$ $n = \frac{1,6 \cdot 10^3 \text{ hPa} \cdot 0,1 \text{ dm}^3}{83,14 \frac{\text{hPa} \cdot \text{dm}^3}{\text{mol} \cdot \text{K}} \cdot 293 \text{ K}} = 6,57 \cdot 10^{-3} \text{ mola}$ $c_m = \frac{6,57 \cdot 10^{-3} \text{ mola}}{0,05 \text{ dm}^3} = 0,13 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$ Odpowiedź: Stężenie molowe roztworu jest równe 0,13 mol/dm³.	0–2

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
17.	2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania i podanie poprawnego wyniku z odpowiednią jednostką 1 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie błędnego wyniku z odpowiednią jednostką lub zastosowanie prawidłowej metody rozwiązania, podanie poprawnego wyniku, ale z błędną jednostką lub bez jednostki 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Przykładowe obliczenia: $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 \xrightarrow{\text{enzymy}} 2 \text{C}_2\text{H}_5\text{OH} + 2 \text{CO}_2 \uparrow$ $m_{\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}} = \frac{30 \text{ g} \cdot 2 \cdot 46 \text{ g/mol}}{180 \text{ g/mol}} = 15,33 \text{ g}$ $40\% m_{\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}} = 6,13 \text{ g}$ $V = \frac{m}{d} = \frac{6,13 \text{ g}}{0,78 \text{ g/cm}^3} = 7,86 \text{ cm}^3$ Odpowiedź: Otrzymamy 7,86 cm³ etanolu.	0–2
18.	1 pkt – poprawne napisanie równania reakcji i podanie poprawnych warunków reakcji 0 pkt – poprawne napisanie równania reakcji, ale błędne określenie warunków reakcji lub ich nieokreślenie – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Odpowiedź: $\text{C}_6\text{H}_5\text{NO}_2 + 3 \text{H}_2 \xrightarrow{\text{Ni}} \text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2 + 2 \text{H}_2\text{O}$ lub $\text{C}_6\text{H}_5\text{NO}_2 + 3 \text{Zn} + 7 \text{HCl} \longrightarrow [\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_3]^+ \text{Cl}^- + 3 \text{ZnCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$ $[\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_3]^+ \text{Cl}^- + \text{NaOH} \longrightarrow \text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2 + \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$	0–1
19.	1 pkt – podanie poprawnego wzoru półstrukturalnego 0 pkt – podanie niepoprawnego wzoru półstrukturalnego lub brak zapisu Odpowiedź:	0–1

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
20.	a) 1 pkt – podanie poprawnego schematu 0 pkt – błędny schemat lub brak schematu Przykładowa odpowiedź: $\text{NaOH}_{(aq)}, \text{CuSO}_{4(aq)}$ b) 1 pkt – poprawny opis przewidywanych obserwacji 0 pkt – błędny opis przewidywanych obserwacji lub brak opisu Przykładowa odpowiedź: Niebieski osad $\text{Cu}(\text{OH})_2$ się rozpuścił, a roztwór zabarwił się na kolor fioletowy.	0–2
21.	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi Odpowiedź: 1:1	0–1
22.	3 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania i podanie poprawnego wyniku z odpowiednią jednostką 2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania i podanie poprawnego wyniku, ale z błędną jednostką lub bez jednostki – zastosowanie poprawnej metody, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie niepoprawnego wyniku z odpowiednią jednostką 1 pkt – zastosowanie niepoprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie niepoprawnego wyniku z nieodpowiednią jednostką lub bez jednostki 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Przykładowe obliczenia: $\text{Ba}(\text{OH})_2 + 2 \text{HCl} \longrightarrow \text{BaCl}_2 + 2 \text{H}_2\text{O}$ $n_{\text{Ba}(\text{OH})_2} = 0,3 \text{ dm}^3 \cdot 0,1 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3} = 0,03 \text{ mola}$ $1 \text{ mol Ba}(\text{OH})_2 \text{ — } 2 \text{ mole HCl}$ $\Rightarrow x = 0,03 \text{ mola HCl}$ $0,03 \text{ mola Ba}(\text{OH})_2 \text{ — } x \text{ moli HCl}$ $V = \frac{n}{C_m} \Rightarrow V = \frac{0,06 \text{ mola}}{0,2 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}} = 0,3 \text{ dm}^3 \text{ HCl}$ $V = 0,3 \text{ dm}^3 \text{ HCl} = 300 \text{ cm}^3 \text{ HCl}$ Odpowiedź: Do roztworu dodano kwasu o objętości 300 cm^3.	0–3

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów								
23.	a) 1 pkt – podanie poprawnego przykładu 0 pkt – podanie niepoprawnego przykładu lub brak zapisu Przykładowa odpowiedź: HSO_4^- b) 2 pkt – poprawne napisanie dwóch równań reakcji 1 pkt – poprawne napisanie tylko jednego równania reakcji 0 pkt – niepoprawne napisanie równań reakcji lub brak zapisu Przykładowe odpowiedzi: $\text{HSO}_4^- + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{H}_2\text{SO}_4 + \text{OH}^-$ $\text{HSO}_4^- + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{SO}_4^{2-} + \text{H}_3\text{O}^+$	0–3								
24.	a) 1 pkt – podanie poprawnego równania reakcji 0 pkt – podanie niepoprawnego równania reakcji lub brak równania reakcji Odpowiedź: $\text{C}_6\text{H}_4(\text{COOH})(\text{OH}) \xrightarrow{\tau} \text{C}_6\text{H}_5\text{OH} + \text{CO}_2$ b) 1 pkt – dokonanie poprawnych obliczeń i podanie poprawnego wyniku z odpowiednią jednostką 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Odpowiedź: 138 g — 22,4 dm³ x g — 2,24 dm³ x = 13,8 g kwasu 2-hydroksybenzenokarboksylowego Odpowiedź: Masa kwasu niezbędna do otrzymania 2,24 dm³ CO₂ to 13,8 g.	0–2								
25.	1 pkt – poprawne określenie stopni utlenienia węgla w trzech cząsteczkach związków 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Odpowiedź: <table><tr><td></td><td>Chlorometan</td><td>Kwas etanowy</td><td>Metanian etylu</td></tr><tr><td>Stopień utlenienia</td><td>–II</td><td>–III, III</td><td>II, –I, –III</td></tr></table>		Chlorometan	Kwas etanowy	Metanian etylu	Stopień utlenienia	–II	–III, III	II, –I, –III	0–1
	Chlorometan	Kwas etanowy	Metanian etylu							
Stopień utlenienia	–II	–III, III	II, –I, –III							
26.	a) 1 pkt – wybranie odpowiednich substancji 0 pkt – wybranie tylko jednej odpowiedniej substancji, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Przykładowe odpowiedzi: AgNO₃, BaCl₂ b) 1 pkt – poprawne napisanie dwóch równań reakcji 0 pkt – poprawne napisanie tylko jednego równania reakcji – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi Przykładowe odpowiedzi: $\text{Ag}^+ + \text{Cl}^- \longrightarrow \text{AgCl} \downarrow$ $\text{Ba}^{2+} + \text{SO}_4^{2-} \longrightarrow \text{BaSO}_4 \downarrow$	0–2								

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
27.	3 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, podanie poprawnego wyniku i poprawnej odpowiedzi 2 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, podanie poprawnego wyniku i niepoprawnej odpowiedzi – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, popełnienie błędów rachunkowych, ale podanie poprawnej odpowiedzi 1 pkt – zastosowanie poprawnej metody rozwiązania, ale popełnienie błędów rachunkowych i podanie niepoprawnego wyniku z niepoprawną odpowiedzią lub zastosowanie niepoprawnej metody rozwiązania, podanie niepoprawnego wyniku, ale z poprawną odpowiedzią 0 pkt – błędne rozwiązanie lub brak rozwiązania Przykładowe obliczenia: $(\text{COOH})_2 + 2 \text{NaOH} \longrightarrow (\text{COONa})_2 + 2 \text{H}_2\text{O}$ $n_z = 0,02 \text{ dm}^3 \cdot 0,10 \text{ mol/dm}^3 = 0,002 \text{ mola}$ $n_k = 0,001 \text{ mola}$ W 100 cm³ znajduje się 0,01 mola kwasu. $M_k = 1,26 \text{ g}/0,01 \text{ mola} = 126 \text{ g/mol}$ $90 \text{ g} + x \cdot 18 \text{ g} = 126 \text{ g}$ $x = 2 \text{ mole}$ Odpowiedź: Na jeden mol kwasu szczawiowego przypadają dwa mole wody.	0–3
28.	1 pkt – podanie poprawnego wzoru półstrukturalnego 0 pkt – podanie niepoprawnego wzoru półstrukturalnego lub brak odpowiedzi Odpowiedź: CH₂=CH(C₆H₅)	0–1